

Adresový prostor 8086

programový čítač (registr IP) ... adr. násl. instr.:
 16 b ... $2^{16} = 64 \times 1024 = 64 \text{ K} = 65536$

max. kapacita HP (pro 8086): ? perspektivní ?
 $1 \text{ M} = 2^{20} = 1048576$... 20 b

Řešení? segmentace:

IP neobsahuje „absolutní adresu“, ale tzv. její
posunutí [offset]

vůči 16násobku obsahu segm. reg. CS, tzn.
 posunutí = adresa - $16 \times \langle \text{segm. reg.} \rangle$

tedy:
 $\text{adresa} = \text{posunutí} + 16 \times \langle \text{segm. reg.} \rangle$

Př.: IP = 1234_{16} CS = $9ABC_{16}$
 1234 0001 0010 0011 0100 pos.
 $9ABC_0$ 1001 1010 1011 1100 0000 segm.
 $9BDF_4$ 1001 1011 1101 1111 0100 adr.

Př.: Je-li CS = 9ABC, pak:
 minim. adr.: $9ABC_0 = 9ABC_0 + 0$
 maxim. adr.: $AABF = 9ABC_0 + FFFF$
 tzv. segment
 ??? adresy 9ABBF nebo AABC0 apod. ???
 nutno změnit obsah segmentového registru

Segmentace

hlavní paměť: rozdělena na paragrafy po 16 B
 $1 \text{ MB} = 64 \text{ K paragrafů}$

segment. registr obsahuje číslo prvního paragrafu
 segment: začíná na začátku některého paragrafu
 $64 \text{ KB} = 4 \text{ K paragrafů}$

program: segm. reg. CS \Rightarrow programový segment
 (někdy: kódový segment)

data: segm. reg. DS \Rightarrow datový segment
 analogicky jako programový segment:
 V instrukci není uvedena adresa dat,
 ale její posunutí vůči 16násobku DS

další segmentové registry:

SS — tzv. zásobník (všimneme si později)

ES — data ve speciálních případech

implicitní segm. reg.: CS — program
 DS — data (obvykle)
 ES — data (někdy)
 SS — zásobník

počáteční nastavení registrů:

techn. prostředky (HW) — CS, IP, DS, SS, ES, FLAGS

progr. prostředí (SW) — CS, IP, SS, SP (zprav.)

ostatní — nutno zajistit v programu !!!

Jednoduchý program (1 datový a 1 programový segment)

```
.MODEL SMALL ; 1 dat. a 1 progr. segm.
.STACK 100H ; zásobník
.DATA ; datový segment
A DW 12 DUP (?)
B DW 1
C DW ?
;
.CODE ; programový segment
;
S: MOV AX, @DATA ; start
MOV DS, AX ; nastavení DS
;
K: MOV AX, 4C00H ; stop
INT 21H
;
END S ; S = startovací adresa
```

.MODEL
 .STACK
 .DATA
 .CODE
 END } tzv. direktivy (příkazy) assembleru
 @DATA = první paragraf dat. segmentu (konstanta)

Strojový kód 8086 (příklady)

① CLI ... IF := 0

F	A
---	---

② $reg \in \{AX, \dots, DI\}$ — 2 slabiky (2 B)
 INC reg

4	0:reg
---	-------

 př.: INC SI ... 46

③ $reg \dots$ dat. reg. nebo ukazatel — 1 nebo 2 B
 INC reg [word]

F	111w	C	0:reg
---	------	---	-------

w	
0	1 B
1	2 B

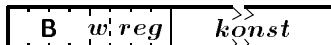
 př.: INC DH ... FE C6 INC SI ... FF C6

④ MOV r1, r2 [direction]

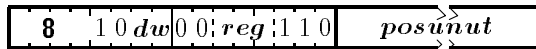
8	10dw	11:	x	y
---	------	-----	---	---

d	
0	$x \rightarrow y$
1	$x \leftarrow y$

 př.: MOV CH, AL ... 88 C5 nebo 8A E8

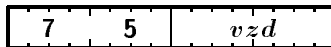
⑤ MOV reg, konst

př.: MOV CH,41H ... B5 41
MOV CX,123H ... B9 23 01

 ⑥ MOV reg, pam a MOV pam, reg

d	
0	reg → pam
1	reg ← pam

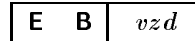
př. předp.: posunutí(Beta) = $12_{10} = C_{16}$
MOV CX,Beta ... 8B 0E 0C 00
MOV Beta,CX ... 89 0E 0C 00

 ⑦ JNZ nv

př.: 0004F: 40 CYKL: INC AX
00050: 75 FD JNZ CYKL
00052: ?? ???
4F-52 = -3 ~ FD (doplňkový kód)

Nepodmíněné skoky (JMP)

- tzv. **krátké** — JMP SHORT náv
vzd = „vzdálenost“: $-128 \leq vzd \leq 127$

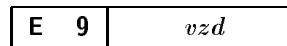

(2 B)

IP := IP + vzd

rov.: **podmíněné skoky** (všechny jsou „krátké“)

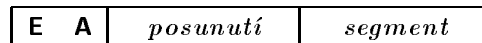
- tzv. **blízké** — JMP NEAR PTR náv
uvnitř segmentu (programového)

(3 B)

IP := IP + vzd

- tzv. **daleké** — JMP FAR PTR náv
mezi segmenty (programovými)

(5 B)

IP := posunutí

[offset]

CS := segment

Pozn.: existují ještě jiné nepodmíněné skoky

(„cílová“ adresa je v registru nebo v proměnné)

Pozn.: Asembler zprav nevyžaduje, aby se uvádělo „NEAR PTR“

Způsoby adresace

operandy/výsledek: 1. registry
2. místa v hlavní paměti

ad 2:

- přímé adresy**: dosud uvažované adresy, např.:
ADD AX,xyz nebo ADD AX,xyz+3

- indexované adresy** — reg. SI a DI, např.:

Arr DB 8,3,5,4

:

MOV SI,0 ; SI = 0

MOV AL,0

MOV CX,4

cyklus: ADD AL, Arr[SI] ; AL = 8, 11, 16, 20

INC SI ; SI = 1, 2, 3, 4

LOOP cyklus

Ize však také použít např. 7[DI] nebo [SI] ≡ 0[SI]

- bázované adresy** — reg. BX a BP
analogicky — např. [BX], 3[BX] anebo Arr[BP]
- kombinace** — např. [SI][BX], 5[BP][DI]

Pozn.: Jsou možné i jiné zápisy, např.
5[BP+DI] ≡ 5[BP][DI]

datové segmenty

implicitní segmentový registr — DS

výjimky: adresy bázované registrem BP — SS
některé operady operací s řetězcí — ES

Př.: SI = 1, BP = 2, DS = 3, SS = 4
8[SI] ~ 00039 8[BP] ~ 0004A

explicitní určení segmentového registru:

prefixové instrukce (krátce — prefixy):

ES:	SEGES	(26)
CS:	SEGCS	(2E)
SS:	SEGSS	(36)
DS:	SEGDS	(3E)

Př.: SI = 1, BP = 2, DS = 3, SS = 4
SS:8[SI] ~ 00049 DS:8[BP] ~ 0003A

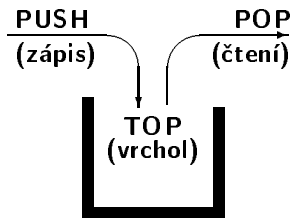
Př.: mov ax,ES:qwert ≡ SEGES mov ax,qwert

Př.: JSI stroj. kód
mov ax,1[si] 8B 44 01
mov ax,ES:1[si] 26 8B 44 01

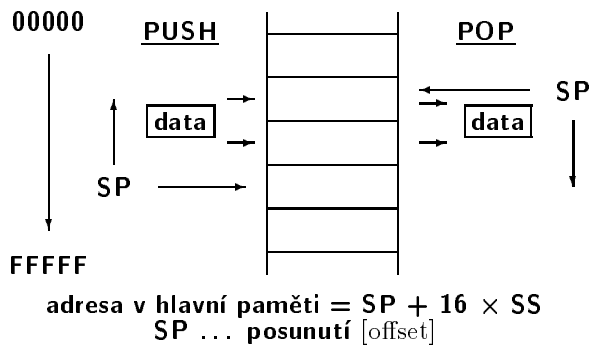
Zásobník

(zásobníková paměť, sklípková paměť, paměť LIFO)

[stack, push-down, ..., Last-In-First-Out]

zásobník simulovaný v hlavní paměti

Instrukce PUSH a POP

PUSH γ ... $\gamma \rightarrow \text{zásobník}; \quad SP := SP - 2$

γ : registr — 2 slabiky — kromě IP a FLAGS
 paměť — 2 slabiky

predekrementace SP — nejprve snížit, pak zapsat

Př.: $SS = 8A74 \quad SP = 20$

PUSH AX

1. $SP := 1F$
2. $AH \rightarrow 8A75F$
3. $SP := 1E$
4. $AL \rightarrow 8A75E$

POP δ ... $\delta \leftarrow \text{zásobník}; \quad SP := SP + 2$

δ : registr — 2 slabiky — kromě CS, IP a FLAGS
 paměť — 2 slabiky

postinkrementace SP — nejprve číst, pak zvýšit

Př.: $SS = 8A74 \quad SP = 1E$

POP AX

1. $\langle 8A75E \rangle \rightarrow AL$
2. $SP := 1F$
3. $\langle 8A75F \rangle \rightarrow AH$
4. $SP := 20$